

Beckova edícia Komentované zákony

Zákon o priestupkoch

Zákon o priestupkoch

Komentár

prof. JUDr. Mária Srebalová, PhD.

prof. JUDr. Marián Vrabko, CSc.

prof. JUDr. Juraj Vačok, PhD.

doc. JUDr. Matej Horvat, PhD.

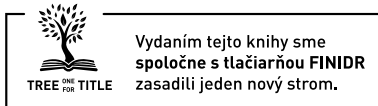
3. vydanie

2026

Vzor citácie:

Srebalová, M. a kolektív. Zákon o priestupkoch. Komentár. 3. vydanie. Bratislava : C. H. Beck, 2026, s. 563.

Komentár spracovali prof. JUDr. Mária Srebalová, PhD.,
prof. JUDr. Marián Vrabko, CSc., prof. JUDr. Juraj Vačok, PhD.,
doc. JUDr. Matej Horvat, PhD.

Vydalo Nakladateľství C. H. Beck, s. r. o, organizačná zložka v Bratislave
roku 2026

Michalská 9, 811 01 Bratislava, beck@beck.sk

Vydanie tretie

Zodpovední redaktori: JUDr. Silvia Hlaváčková, JUDr. Edita Hollá,
Mgr. Mária Pavláková

Tlač: Finidr, s. r. o.

© Nakladateľství C. H. Beck, 2015

ISBN 978-80-8232-079-7

Jednotlivé časti komentára k zákonu spracovali:

prof. JUDr. Mária Srebalová, PhD.

§ 1, 2, § 7 – 15, § 21 – 26, § 28, § 30 – 35, § 45 – 47, § 48, 49, § 51 – 55,
§ 67 – 82, § 89 – 89a, § 92, 94, 95, 96, 96d, 97, 98

doc. JUDr. Matej Horvat, PhD.

§ 3 – 6, § 16 – 20, § 27, 29, 42, 42a, 47a, 50, § 56 – 66, § 88a, 88aa, 88b,
90, 93, 95a, 96a, 96b, 96c

prof. JUDr. Marián Vrabko, CSc.

§ 84 – 87

prof. JUDr. Juraj Vačok, PhD.

§ 42b, Prieskum rozhodnutí vydaných v priestupkovom konaní

„*Consilium post facta imber post tempora frugum.*“
Rada po skutkoch, lejak po žatve.

*Parthenios z Nicey**

* Grécky básnik a gramatik, 1. storočie pred n. l.

O autoroch

Prof. JUDr. Mária Srebalová, PhD. je absolventkou Právnickej fakulty Univerzity Komenského v Bratislave. Od roku 1994 pôsobí ako pedagogicko-vedecká pracovníčka na Katedre správneho a environmentálneho práva Právnickej fakulty Univerzity Komenského v Bratislave v odboroch správne právo hmotné a správne právo procesné. V roku 1999 obhájila dizertačnú prácu na tému Samospráva v Slovenskej republike. V roku 2009 habilitovala s témou Rýchlosť správneho konania a nečinnosť správneho orgánu. V roku 2018 bola vymenovaná za vysokoškolskú profesorku. V súčasnosti vedie prednášky a semináre vo všetkých stupňoch štúdia zamerané na verejnú správu vrátane aplikovaných predmetov. Publikuje odborné práce a vedecké práce z oblasti verejnej správy. Osobitne sa venuje problematike správneho konania a pravidelne vedie odborné semináre pre zamestnancov orgánov verejnej správy. Je členkou riešiteľských kolektívov viacerých grantov týkajúcich sa najmä právnej úpravy správneho konania, teoretických otázok správneho súdnictva a správneho trestania. Pôsobila a pôsobí ako členka rozkladových komisií viacerých ministerstiev a ústredných orgánov štátnej správy.

Doc. JUDr. Matej Horvat, PhD. je absolventom Právnickej fakulty Univerzity Komenského v Bratislave, kde na Katedre správneho a environmentálneho práva obhájil dizertačnú prácu a v roku 2019 sa habilitoval na docenta v odbore správne právo. Dlhšiu dobu bol zástupcom vedúceho katedry. V súčasnosti pôsobí na pozícii univerzitného profesora. Je aktívnym riešiteľom viacerých domácich aj zahraničných grantov (REC EÚ, Vyšehradský grant, APVV, VEGA). Je autorom vedeckej monografie Administratívnoprávna zodpovednosť právnických osôb, komentára k zákonu č. 9/2010 Z. z. o sťažnostiach a hlavným autorom komentára k zákonu č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon). Spolupodielal sa na tvorbe viacerých učebných textov. Vo svojej vedeckej práci sa venuje najmä správne trestaniu a všeobecnému správne konaniu. Výsledky jeho vedeckej práce boli prezentované na mnohých medzinárodných aj domácich vedeckých konferenciách. Pôsobí aj ako sudca Správneho súdu v Bratislave.

Prof. JUDr. Marián Vrabko, CSc. je absolventom Právnickej fakulty Univerzity Komenského v Bratislave. V roku 1989 obhájil kandidátsku dizertačnú prácu. V roku 1999 sa habilitoval a od roku 2009 je profesorom správneho práva. V rokoch 2003 až 2011 bol dekanom Právnickej fakulty Univerzity Komenského v Bratislave. V súčasnom období je vedúcim Katedry správneho a environmentálneho práva Právnickej fakulty Univerzity Komenského v Bratislave. Pôsobí vo všetkých formách pedagogického procesu a je garantom odboru správne právo Právnickej fakulty Univerzity Komenského v Bratislave. Bol a je vedúcim riešiteľského kolektívu viacerých grantov a členom redakčných rád časopisov. Je vedúcim autorského kolektívu učebníc Správne právo hmotné. Všeobecná časť; Správne právo hmotné. Osobitná časť; Správne právo procesné. Všeobecná časť; Správne právo procesné. Osobitná časť. Publikoval viaceré články, publikácie, monografické práce, učebné texty, ktoré sú venované problematike verejnej správy, rozhodovacích procesov vo verejnej správe, správneho súdnictvu a správneho právu hmotnému i správneho právu procesnému. Je členom Vedeckej rady Právnickej fakulty Univerzity Komenského v Bratislave.

Prof. JUDr. Juraj Vačok, PhD. je profesorom na Katedre správneho a environmentálneho práva Právnickej fakulty Univerzity Komenského v Bratislave. V roku 2006 ukončil na tejto fakulte magisterské štúdium v odbore právo a v roku 2009 doktorandské štúdium v odbore správne právo. Témou jeho dizertačnej práce je Správne súdnictvo. V roku 2010 obhájil rigoróznú prácu na tému Účastníci správneho konania. V roku 2015 mu bol udelený vedecko-pedagogický titul docent v odbore správne právo Univerzitou Komenského v Bratislave, Právnickou fakultou. Témou habilitačnej prednášky bola Vplyv štátnej správy na fungovanie činnosti verejnej správy a témou habilitačnej práce Vybrané inštitúty ochrany zákonnosti v prvostupňovom správnom konaní. V roku 2021 bol menovaný za profesora v odbore správne právo. Témou jeho inauguračnej prednášky pred Vedeckou radou Právnickej fakulty Univerzity Komenského bola Uplatňovanie kasačného princípu pri preskúmaní rozhodnutí správnych orgánov. Témou inauguračnej prednášky pred Vedeckou radou Univerzity Komenského v Bratislave bola Súčasnosť a perspektívy správneho súdnictva.

Recenzenti:

prof. JUDr. Radomír Jakab, PhD.

doc. JUDr. PhDr. Zdeněk Fiala, Ph.D.

Predhovor k 1. vydaniu

Zákon č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov je základnou všeobecnou úpravou priestupkového práva. Napriek tomu, že je tento zákon účinný už takmer štvrt' storočia, zodpovedá vo svojej podstate princípom práva na spravodlivý proces, ktorých uplatňovanie Rada Európy vyžaduje vo všetkých veciach trestného charakteru.

Veľké množstvo noviel z tejto čiastočnej kodifikácie priestupkov ubralo v jeho osobitnej hmotnoprávnej časti niekoľko skutkových podstát priestupkov a začlenilo ich do ucelených osobitných zákonných úprav na jednotlivých úsekoch verejnej správy. Menšia časť noviel najmä reagovala na zmeny vo verejnej správe, ktoré sa dotkli orgánov oprávnených objasňovať priestupky a správnych orgánov prejednávajúcich priestupky. Rýchle a v niektorých prípadoch do podrobností nedomyšlené legislatívne zmeny však priniesli problémy pri aplikácii viacerých právnych inštitútov, osobitne tých, ktoré spolu súvisia. Nielen tieto sa komentár snaží objasniť a podať výklad na základe ich vzájomného pôsobenia, vzťahu k osobitným právnym predpisom a zámeru zákonodarcu.

Konanie o priestupkoch ako „trestné správne konanie“, ktorého predmetom je rozhodovanie o vine a sankcii za priestupok, môže významne zasiahnuť do práv a záujmov fyzických osôb. Kládie preto na zamestnancov správnych orgánov postihujúcich priestupky mimoriadne nároky pri každodennom výklade a aplikácii viacerých právnych predpisov. Na túto potrebu reaguje komentár najmä ozrejením vzťahu k súvisiacim ustanoveniam zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov v procesnej časti, ako aj vzťahu k mnohým osobitným právnym predpisom, ktoré nielenže upravujú osobitné procesné inštitúty konania o priestupkoch, ale aj skutkové podstaty priestupkov.

Prvým odborným komentárom k zákonu o priestupkoch je výborné dielo doc. JUDr. Jozefíny Machajovej, CSc., ktorá v roku 1998 zmapovala a sprehľadnila vyvíjajúce sa priestupkové právo. Cieľom autorského kolektívu bolo podať na základe teoretických aj praktických poznatkov a skúseností každého z jeho členov aktuálny, podrobný výklad jednotlivých ustanovení zákona a ich vzájomných väzieb osobitne so zreteľom na vyvíjajúce sa potreby praxe, kde vznikajú stále nové otázky, ktoré treba riešiť.

Text komentára nadväzuje na paragrafované znenie zákona a výklad je doplnený súvisiacou judikatúrou. Uvádzaná použitá literatúra ponúka čitateľovi možnosť overiť si poznatky o priestupkovom práve, ale aj širšie o správnom trestaní v ďalších súvislostiach.

Na záver by som rada poďakovala spoluautorom za ich odborný vklad, trpezlivosť a skúsenosti, ktoré vniesli do komentára. Jeho cieľom je podať pomocnú ruku zamestnancom správnych orgánov, ktorí rozhodujú v konaní o priestupkoch, čo si vyžaduje množstvo odborných poznatkov. Verím tiež, že sa publikácia stane užitočnou a inšpirujúcou pre každého právnik. Rovnako dúfam, že aj spätná väzba prinesie zaujímavé podnety autorom komentára.

Ďakujem svojim blízkym za veľkú podporu a pomoc.

Bratislava jeseň 2014

doc. JUDr. Mária Srebalová, PhD.

Predhovor k 2. vydaniu

Prepracovaný komentár k zákonu č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (zákon o priestupkoch) prináša po piatich rokoch od prvého vydania čitateľovi súčasné znenie zákona a opäť ucelený výklad jeho hmotnoprávných aj procesnoprávných ustanovení.

Pôvodný autorský kolektív nadviazal aj na pôvodný cieľ prvého vydania komentára, a to podať aktuálny a podrobný výklad jednotlivých ustanovení zákona o priestupkoch, obohatený o teoretické aj praktické znalosti každého z jeho členov. Základ komentára opäť tvorí paragrafované znenie zákona s podrobným výkladom a prepojením jednotlivých ustanovení so súvisiacimi právnymi predpismi, osobitne so zákonom č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov. Rovnako dôležité miesto je venované aj súvislostiam medzi jednotlivými ustanoveniami zákona o priestupkoch, vzťahu k ďalším právnym predpisom, judikatúre a súvisiacej literatúre.

Dovoľujem si popriať čitateľom, aby bol pre nich komentár užitočným pomocníkom pri náročnej práci zamestnanca správneho orgánu, pri štúdiu práva a pri riešení aplikačných aj teoretických otázok správneho trestania. Na záver chcem poďakovať spoluautorom, ktorí do nasledujúceho textu vložili svoje nadšenie, vedomosti a skúsenosti.

Ďakujem svojim blízkym za všetku podporu a pomoc.

Bratislava jeseň 2020

prof. JUDr. Mária Srebalová, PhD.

Predhovor k 3. vydaniu

Od roku 2020 pribudlo zákonu č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (zákon o priestupkoch) opäť niekoľko noviel. Týkali sa zmien vo všetkých jeho častiach, teda v hmotnoprávných aj v procesnoprávných ustanoveniach. Za mnohé možno spomenúť zníženie vekovej hranice priestupkovej zodpovednosti a podporu probačných a iných výchovných programov pri niektorých druhoch priestupkov mladistvých. Viaceré zmeny vyplynuli z vývoja trestnej politiky štátu, napríklad z určenia hranice malej škody, ktorá je rozhodujúca pri majetkových deliktach. Aktuálne zákon reflektuje aj nevyhnutnosť vyvodzovať zodpovednosť za priestupky páchané v *online* priestore a okrem toho upravuje aj vyhotovovanie zvukových záznamov z priebehu ústneho pojednávania.

Autori komentára preto predkladajú čitateľom prepracovaný a aktualizovaný výklad zákona o priestupkoch. Opäť s ambíciou priblížiť jeho ustanovenia v čo najširších súvislostiach a zároveň prehľadným spôsobom. Spracovanie výkladov vychádza z právneho stavu k 1. júlu 2025.

Prístup k prepojeniu paragrafovaného znenia zákona o priestupkoch na zákon č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov so súvisiacou judikatúrou a rôznou odbornou a vedeckou literatúrou zostáva zachovaný aj pri treťom vydaní

Dovoľujem si vo svojom mene aj v mene spoluautorov popriať čitateľom, aby sa pre nich komentár stal aktuálnym a efektívnym zdrojom poznatkov a aby v ňom našli odpovede na svoje praktické aj teoretické otázky.

Ďakujeme za všetky cenné podnety od kolegov z akademickej obce i z aplikačnej praxe.

Bratislava zima 2026

prof. JUDr. Mária Srebalová, PhD.

Obsah

Jednotlivé časti komentára k zákonu spracovali	V
O autoroch	IX
Predhovor k 1. vydaniu	XIII
Predhovor k 2. vydaniu	XV
Predhovor k 3. vydaniu	XVII
Zoznam použitých skratiek	XXIII
Zákon o priestupkoch	1
§ 1 [Základné ustanovenie]	1
Časť I. Všeobecná časť	6
§ 2 Pojem priestupku	6
§ 3 [Zavinenie]	16
§ 4 [Formy zavinenia]	24
§ 5 Vek a nepríčetnosť	37
§ 5a Páchatel'	46
§ 5b [Spolupáchatel']	48
§ 6 Zodpovednosť za porušenie povinnosti uloženej právnickej osobe	51
§ 7 [Časová pôsobnosť zákona]	54
§ 8 [Územná pôsobnosť zákona]	57
§ 9 [Osobná pôsobnosť zákona]	59
§ 10 [Osobná pôsobnosť zákona]	63
§ 11 [Druhy sankcií a ukladanie sankcií]	64
§ 12 [Výmera sankcie]	69
§ 13 [Pokuta]	77
§ 14 [Zákaz činnosti]	80
§ 15 [Prepadnutie veci]	85
§ 16 [Druhy ochranných opatrení]	88
§ 17 [Obmedzujúce opatrenie]	95
§ 18 [Zhabanie veci]	99
§ 19 Osobitné ustanovenia o mladistvých	104
§ 20 Zánik zodpovednosti za priestupok	112
Časť II. Osobitná časť	124
§ 21 Priestupky vyskytujúce sa na viacerých úsekoch správy	124

Obsah

§ 22	Priestupky proti bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky	133
§ 24	Priestupky na úseku podnikania	152
§ 25	Priestupky na úseku hospodárskych stykov so zahraničím	156
§ 26	Priestupky na úseku hospodárenia s bytmi a s nebytovými priestormi	159
§ 27	Priestupky na úseku financií a slovenskej meny	162
§ 28	Priestupky na úseku práce a sociálnych vecí	167
§ 29	Priestupky na úseku zdravotníctva	174
§ 30	Priestupky na úseku ochrany pred alkoholizmom a inými toxikomániami	186
§ 32	Priestupky na úseku kultúry	194
§ 35	Priestupky na úseku poľnohospodárstva, poľovníctva a rybárstva	198
§ 42	Priestupky na úseku všeobecnej vnútornej správy	202
§ 42a	Priestupok na úseku práva na prístup k informáciám	209
§ 42b	Priestupok na úseku registrácie partnerov verejného sektora	218
§ 45	Priestupky na úseku ochrany životného prostredia	222
§ 46	Iné priestupky proti poriadku v správe	226
§ 47	[Priestupky proti verejnému poriadku]	228
§ 47a	Priestupky extrémizmu	243
§ 48	[Priestupky proti verejnému poriadku]	255
§ 49	Priestupky proti občianskemu spolunažívaniu	256
§ 50	Priestupky proti majetku	267
Časť III. Konanie o priestupkoch		283
§ 51	Všeobecné ustanovenie	283
§ 52	[Vecná príslušnosť správneho orgánu na konanie o priestupku]	300
§ 55	[Miestna príslušnosť správneho orgánu na konanie priestupku]	310
§ 56	Súčinnosť	316
§ 57	Spoločné konanie	329
§ 58	[Účel objasňovania priestupkov a orgány objasňujúce priestupky]	337
§ 59	[Začatie objasňovania priestupkov]	348
§ 60	[Priebeh objasňovania priestupkov]	354
§ 61	[Automatizované vyhľadávanie údajov]	366
§ 66	Odloženie veci	373

§ 67	[Začatie konania o priestupku].	385
§ 68	[Začatie konania o návrhových priestupkoch].	389
§ 69	Došetrovanie priestupkov.	393
§ 70	Náhrada škody	395
§ 71	Postúpenie veci.	400
§ 72	Účastníci konania.	404
§ 73	Obvinený z priestupku	408
§ 74	Ústne pojednávanie	415
§ 75	Vydanie a odňatie veci	428
§ 76	Zastavenie konania.	430
§ 77	Výrok rozhodnutia	438
§ 78	Zmier	442
§ 79	Úhrada trov konania.	446
§ 80	Doručovanie	449
§ 81	[Odvolacie konanie].	453
§ 82	[Odvolacie konanie].	459
§ 84	[Blokové konanie]	462
§ 85	[Blokové konanie]	468
§ 86	[Blokové konanie]	470
§ 87	Rozkazné konanie	476
§ 88a	[Výkon rozhodnutia verejnoprospešnými prácami].	480
§ 88aa	[Výkon rozhodnutia zrážkami z dávky sociálneho poistenia, pomoci v hmotnej núdzi alebo z rodičovského príspevku].	486
§ 88b	[Mandátna zmluva o vymáhaní pohľadávky štátu a zmluva o postúpení pohľadávky štátu] – <i>Zrušený</i>	492
Časť IV. Spoločné, prechodné a záverečné ustanovenia		493
§ 89	[Ústredné orgány štátnej správy vo veciach priestupkov]	493
§ 89a	[Evidencia priestupkov]	495
§ 90	[Vyhlasovanie amnestie]	501
§ 92	[Upustenie od výkonu zvyšku zákazu činnosti].	503
§ 93	[Kontrola dodržiavania obmedzujúceho opatrenia].	506
§ 94	[Zrušenie právoplatného rozhodnutia; zásada zamedzenia dvojitého postihu].	508
§ 95	[Prechodné ustanovenie o trovách konania].	509
§ 95a	[Transpozičné ustanovenie]	510
§ 96	Prechodné ustanovenie účinné od 1. januára 2010	510
§ 96a	Prechodné ustanovenie účinné od 1. januára 2014	511
§ 96b	Prechodné ustanovenie k úpravám účinným od 1. februára 2014	512

Obsah

§ 96c	Prechodné ustanovenie k úpravám účinným od 1. januára 2016	514
§ 96d	Prechodné ustanovenie k úpravám účinným od 2. januára 2024	515
§ 97	[Zrušovacie ustanovenia]	515
§ 98	[Ustanovenie o účinnosti zákona]	516
Príloha k zákonu Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb.		517
Zoznam literatúry		519
Vecný register		527

§ 48 [Priestupky proti verejnému poriadku]

Priestupkom proti verejnému poriadku je porušenie aj iných povinností než uvedených v § 47, ak sú ustanovené všeobecne záväznými právnymi predpismi, vrátane všeobecne záväzných nariadení obcí a všeobecne záväzných vyhlášok miestnych orgánov štátnej správy, ak sa takým konaním ohrozí alebo naruší verejný poriadok. Za tento priestupok možno uložiť pokutu do 33 eur.

Súvisiace ustanovenia: § 46, 47

Súvisiace predpisy: ZoOZ

Z literatúry: *Burda, E., Čentěš, J., Kolesár, J., Záhora, J. a kol.* Trestný zákon. Osobitná časť. Praha : C. H. Beck, 2011; *Černý, J., Horzinková, E., Kučerová, H.* Priestupkové řízení. 12. vydání. Praha : Linde, 2011; *Kučerová, H., Horzinková, E.* Zákon o přestupcích. 2. vydání. Praha : Leges, 2011; *Machajová, J.* Základy priestupkového práva. Komentár. Šamorín : Heuréka, 1998; *Tekeli, J., Hoffman, M.* Zákon o obecnom zriadení, komentár. Bratislava : Wolters Kluwer, 2014; *Vrabko, M. a kol.* Správne právo hmotné. Osobitná časť. 1. vydanie. Bratislava : Univerzita Komenského v Bratislave, Právnická fakulta, 2012.

1. Komentované ustanovenie spolu s § 47 PriesZ poskytuje ochranu verejnému poriadku, a to tak, že predstavuje tzv. zvyškovú skutkovú podstatu priestupku²⁰⁰. To znamená, že podľa komentovaného ustanovenia sa postihujú všetky ďalšie priestupky spočívajúce v porušení povinností na úseku verejného poriadku, než tie, ktoré sú postihované podľa § 47 PriesZ.

2. K pojmu „**verejný poriadok**“ pozri v komentári k § 47 PriesZ bod 2.

3. Podmienkou postihu je porušenie povinností ustanovených všeobecne záväznými právnymi predpismi, ak sa takým konaním ohrozí alebo naruší verejný poriadok. Všeobecne záväznými právnymi predpismi sú normatívne právne akty, t. j. právne akty, ktoré majú rôznu právnu silu, rôznu formu (nie však ľubovoľnú) a sú všeobecne záväzné²⁰¹.

²⁰⁰ *Kučerová, H., Horzinková, E.* Zákon o přestupcích. 2. vydání. Praha : Leges, 2011, s. 241.

²⁰¹ *Vačok, J.* In: *Vrabko, M. a kol.* Správne právo hmotné. Všeobecná časť. 2. vydanie. Bratislava : Univerzita Komenského v Bratislave, Právnická fakulta, 2012, s. 69 a nasl. Normatívnymi právnymi aktmi sú Ústava SR, ústavné zákony, zákony, nariadenia vlády, všeobecne záväznú právne predpisy ústredných orgánov štátnej

4. Všeobecne záväzné nariadenia obcí majú normatívny charakter, sú všeobecne záväzné a z hľadiska územnej pôsobnosti sa dotýkajú len územia vymedzeného hranicami obce. **Vyhlášky** miestnych orgánov štátnej správy sú normatívne akty územných orgánov štátnej správy a z hľadiska územnej pôsobnosti sa dotýkajú len vymedzenej časti územia Slovenskej republiky, obvodu ich pôsobnosti²⁰².

5. Priestupky podľa komentovaného ustanovenia prejednávajú okresné úrady (§ 52 ods. 1 PriesZ). Podľa § 86 písm. a) PriesZ v blokovom konaní môžu prejednávať priestupky podľa odseku 1 orgány Policajného zboru a podľa § 86 písm. b) PriesZ aj obce.

§ 49 Priestupky proti občianskemu spolunažívaniu

(1) Priestupku sa dopustí ten, kto

- a) inému ublíži na cti tým, že ho urazí alebo vydá na posmech,
- b) inému z nedbanlivosti ublíži na zdraví,
- c) úmyselne uvedie nesprávny alebo neúplný údaj pred štátnym orgánom, pred orgánom obce alebo pred organizáciou za účelom získania neoprávnenej výhody,
- d) úmyselne naruší občianske spolunažívanie vyhrázaním ujmu na zdraví, drobným ublížením na zdraví, nepravdivým obvinením z priestupku, schválnosťami alebo iným hrubým správaním,
- e) sa dopustí konania podľa písmena a) alebo písmena d) na blízkej osobe alebo osobe, ktorá mu bola zverená do starostlivosti alebo výchovy,
- f) od iného násilím sám alebo za pomoci ďalších osôb vymáha majetkové práva alebo práva z nich vyplývajúce, o ktorých sa domnieva, že mu patria bez vykonateľného rozhodnutia príslušného orgánu,
- g) napomáha osobnou účasťou násilnému vymáhaniu majetkových práv alebo práv z nich vyplývajúcich, hoci na ich vymáhanie niet vykonateľného rozhodnutia príslušného orgánu.

(2) Za priestupok podľa odseku 1 písm. a) možno uložiť pokutu do 33 eur, za priestupok podľa odseku 1 písm. b) a c) a písm. g) pokutu do 99 eur, za priestupok podľa odseku 1 písm. d) pokutu do

správy (vyhlášky, výnosy a oparenia), všeobecne záväzné nariadenia orgánov územnej samosprávy a vyhlášky miestnych orgánov štátnej správy.

²⁰² Martvoň, A. In: *Vrabko, M. a kol.* Správne právo hmotné. Všeobecná časť. 2. vydanie. Bratislava : Univerzita Komenského v Bratislave, Právnická fakulta, 2018, s. 99.

1000 eur, za priestupok podľa odseku 1 písm. e) pokutu do 1500 eur a za priestupok podľa odseku 1 písm. f) pokutu do 331 eur. V rozkaznom konaní za priestupok podľa odseku 1 písm. d) a e) možno uložiť pokutu do 500 eur.

Súvisiace ustanovenia: § 2 ods. 1, § 68, 78, 86, 87

Súvisiace predpisy: TZ; OZ

Z literatúry: *Aláč, M.* Niekoľko úvah ku skutkovým podstatám vybraných priestupkov. In: Verejná správa a priestupky. Zborník príspevkov z medzinárodnej konferencie. Žilina : Eurokódex, 2016, s. 7 a nasl.; *Achbergerová, H.* Zmier v konaní o priestupku z niektorých aspektov jeho právnej úpravy a aplikácie. In: Správni právo, 2001, roč. XXXIV, č. 3, s. 164 – 177; *Burda, E., Čentéš, J., Kolesár, J., Záhora, J. a kol.* Trestný zákon. Osobitná časť. Praha : C. H. Beck, 2011; *Černý, J., Horzinková, E., Kučerová, H.* Přestupkové řízení. 12. vydání. Praha : Linde, 2011; *Horzinková, E., Čechmánek, B.* Přestupky a správní trestání. 3. vydání. Praha : Eurounion, 2008; *Machajová, J.* Základy priestupkového práva. Komentár. Šamorín : Heuréka, 1998; *Mesarčík, M.* Nástroje verejného práva pre boj s dezinformáciami v online prostredí. Bratislava : Právnická fakulta Univerzity Komenského v Bratislave, 2023; *Molitoris, P., Gyuri, R.* Možnosti využitia odklonov v konaniach o správnych deliktach (de lege ferenda). In: Trestno-právna a administratívno-právna zodpovednosť. Zborník z medzinárodnej konferencie, Trnava : Právnická fakulta Trnavskej univerzity v Trnave, 2014; *Vrabko, M. a kol.* Správne právo hmotné. Všeobecná časť. 2. vydanie. Bratislava : C. H. Beck, 2018.

1. Komentované ustanovenie upravuje skutkové podstaty priestupkov, ktorých druhovým objektom²⁰³ je riadne občianske spolunažívanie. Tento druhový objekt je spoločný pre priestupky uvedené v odseku 1 komentovaného ustanovenia. Určitou výnimkou je konanie podľa písm. c) komentovaného ustanovenia. Individuálny objekt obsahuje každá skutková podstata priestupku a je ním konkrétny záujem, na ochranu ktorého sú príslušné ustanovenia určené²⁰⁴.

2. „*Občianske spolunažívanie*“ je právne neurčitým pojmom a všeobecne sa zaň považuje súhrn pravidiel správania nad rámec právnych noriem, ktorých dodržanie je podľa všeobecného názoru a presvedčenia nevyhnutnou podmienkou pokojného, usporiadaného a riadneho spolunažívania osôb v danom mieste, čase a situácii²⁰⁵.

²⁰³ K objektu priestupku v komentári k § 2 ods. 1 PriesZ bod 3.

²⁰⁴ *Machajová, J.* Základy priestupkového práva. Komentár. Šamorín : Heuréka, 1998, s. 73.

²⁰⁵ Tamže, s. 126 – 127.

K písm. a):

1. Priestupky ublíženia urážkou na cti a ublíženia vydaním na posmech možno spáchať slovným aj písomným výrokom alebo prejavom (napríklad gestom, vyobrazením), ako aj fyzickým napadnutím, ak nedôjde k ublíženiu na zdraví. Urážka²⁰⁶ a zosmiešnenie môžu spočívať aj v oznámení nepravdivého, ale aj pravdivého údaja o inej osobe, ktorý je hanlivý. Výrok alebo iný skutok teda musí byť urážlivý alebo zosmiešňujúci a zároveň musel páchatel' o tejto skutočnosti vedieť (platí pravidlo, podľa ktorého sa nikto nemôže dopustiť urážky, ak sám nevie, že uráža). Zavinenie páchatel'a sa musí vzťahovať nielen na výrok alebo skutok, ale aj na jeho následok, t. j. urážku na cti alebo vydanie na posmech. Výrok alebo skutok sám osebe teda na naplnenie znakov predmetného priestupku nepostačuje. Na určitom mieste alebo v určitej situácii môže, ale nemusí byť jeho následkom urážka na cti alebo vydanie na posmech, t. j. ujma na cti. Na naplnenie skutkovej podstaty postačuje zavinenie z nedbanlivosti (k nedbanlivosti bližšie v komentári k § 3 a 4 PriesZ)²⁰⁷.

2. Nepravdivé obvinenie z priestupku nenapĺňa skutkovú podstatu urážky na cti, ale je priestupkom proti občianskemu spolunažívaniu podľa písm. d) komentovaného ustanovenia²⁰⁸.

3. Priestupky ublíženia urážkou na cti a ublíženia vydaním na posmech sa prejednávajú len na návrh postihnutej osoby alebo jej zákonného zástupcu alebo opatrovníka (ďalej len „navrhovateľ“). K začatiu konania o návrhových priestupkoch, k osobe navrhovateľ'a, k náležitostiam návrhu a k lehote na jeho podanie bližšie v komentári k § 68 PriesZ.

4. Pri priestupku ublíženia urážkou na cti má správny orgán podľa § 78 PriesZ povinnosť pokúsiť sa urazeného na cti a obvineného z priestupku zmieriť²⁰⁹, t. j. zmieriť a zastaviť priestupkové konanie

²⁰⁶ Pojem „urážka“ je právne neurčitým pojmom, nemá teda zákonnú definíciu, a preto jeho obsah konkretizuje príslušný správny orgán v každom jednotlivom prípade. Definovanie urážky je vzhľadom na možnosti urazenia v podstate neuskutočniteľné.

²⁰⁷ Machajová, J. Základy priestupkového práva. Komentár. Šamorín : Heuréka, 1998, s. 126.

²⁰⁸ Tamže.

²⁰⁹ Táto povinnosť sa netýka priestupku ublíženia na cti vydaním na posmech. Priestupok urážky na cti tak, ako ho pomenúva ustanovenie § 78 PriesZ, nie je bezvýhradne identický s formuláciou dispozície administratívno-právnej normy uvedenej v ustanovení § 49 ods. 1 písm. a) PriesZ. Zmier prichádza do úvahy iba v prípade urážky, pretože zo znenia uvedeného ustanovenia vyplývajú dva rozdielne skutky. Spoločnou črtou je skutočnosť, že ide o ublíženie na cti. Je však potrebné

osobitným rozhodnutím²¹⁰. K uzatváraniu zmiaru bližšie v komentári k § 78 PriesZ.

5. Komentované ustanovenie nevyklučuje možnosť fyzickej osoby domáhať sa práva na ochranu osobnosti podľa § 11 a nasl. OZ. Na základe § 13 ods. 1 OZ má teda právo domáhať sa, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov do práva na ochranu jej občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, aby sa odstránili následky týchto zásahov a aby jej bolo dané primerané zadostučinenie. Podľa § 13 ods. 2 OZ má právo aj na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch a podľa § 16 OZ aj právo na náhradu škody spôsobenej neoprávneným zásahom do práva na ochranu osobnosti.

6. S priestupkom podľa komentovaného ustanovenia súvisí podľa § 373 ods. 1 a 2 TZ prečin a podľa § 373 ods. 3 TZ zločin ohovárania. Objektívna stránka spočíva v oznámení nepravdivého údajov o inom, ktorý je spôsobilý značnou mierou ohroziť jeho vážnosť u spoluobčanov, poškodiť ho v zamestnaní, v podnikaní, narušiť jeho rodinné vzťahy alebo mu spôsobiť inú vážnu ujmu²¹¹.

K písm. b):

1. Priestupok ublíženia na zdraví podľa komentovaného ustanovenia možno spáchať len z nedbanlivosti. Úmyselné drobné ublíženie na zdraví sa bude postihovať podľa písm. d) komentovaného ustanovenia.

2. Zdravím treba rozumieť stav organizmu, ktorý nemá žiadne poškodenia. Dôležitá je zmena stavu organizmu spôsobená útokom, t. j. stav pred útokom a po útoku. Aby došlo k spáchaniu priestupku, musia byť splnené tieto podmienky: útok na telesnú integritu, zmena stavu organizmu a príčinná súvislosť medzi zmenou stavu organizmu a útokom²¹².

rozoznávať, či ide o ublíženie na cti urazením alebo ublíženie na cti vydaním na posmech. *Achbergerová, H.* Zmier v konaní o priestupku z niektorých aspektov jeho právnej úpravy a aplikácie. In: *Správni právo*, 2001, roč. XXXIV, č. 3, s. 167.

²¹⁰ Bližšie pozri napríklad *Molitoris, P., Gyuri, R.*, Možnosti využitia odklonov v konaniach o správnych deliktach (de lege ferenda). In: *Trestnoprávna a administratívno-právna zodpovednosť. Zborník z medzinárodnej konferencie*, Trnava : Právnická fakulta Trnavskej univerzity v Trnave, 2014, s. 195.

²¹¹ *Burda, E., Čentěš, J., Kolesár, J., Záhora, J. a kol.* Trestný zákon. Osobitná časť. Praha : C. H. Beck, 2011, s. 1272 a nasl.

²¹² Bližšie pozri *Aláč, M.* Niekoľko úvah ku skutkovým podstatám vybraných priestupkov. In: *Verejná správa a priestupky. Zborník príspevkov z medzinárodnej konferencie*. Žilina : Eurokódex, 2016, s. 17.

3. Na vysvetlenie pojmu „*ublíženie na zdraví*“ je potrebné vychádzať z § 123 ods. 2 TZ. Na účely TZ je ublížením na zdraví také poškodenie zdravia iného:

- a) **ktoré si objektívne vyžiadalo lekárske vyšetrenie, ošetrovanie alebo liečenie** (za ublíženie na zdraví nie je možné považovať iba subjektívne pocity osoby, musí ísť o objektívny stav, ktorý si alternatívne vyžaduje aspoň lekárske vyšetrenie či ošetrovanie alebo liečenie; ak ublíženie na zdraví má taký charakter, že v prevažnej miere závisí od doby liečenia, doba liečenia musí byť podľa ustálenej judikatúry minimálne sedem dní),
- b) **počas ktorého bol nie na krátky čas sťažený obvyklý spôsob života poškodeného** (sťaženie obvyklého spôsobu života poškodeného nesmie trvať iba krátky čas, čo je podľa ustálenej judikatúry do šiestich dní, t. j. ak je obvyklý spôsob života poškodeného sťažený minimálne sedem dní, spravidla ide o ublíženie na zdraví)²¹³.

S priestupkom podľa komentovaného ustanovenia súvisia trestné činy podľa § 156 TZ úmyselného ublíženia na zdraví a podľa § 158 TZ ublíženie na zdraví z nebanlivosti.

4. Priestupkom ublíženia na zdraví podľa komentovaného ustanovenia je teda také konanie, ktorým došlo k poškodeniu zdravia, pri ktorom ujma na zdraví nedosahuje spoločenskú nebezpečnosť (intenzitu) nevyhnutnú na spáchanie trestného činu, t. j. napríklad s dobou liečenia do siedmich dní.

K písm. c):

1. Z hľadiska **objektu** chráneného § 49 PriesZ, t. j. občianskeho spolunažívania nie je komentované ustanovenie charakteristické²¹⁴.

2. Priestupok uvedenia nesprávneho alebo neúplného údajov pred štátnym orgánom, pred orgánom obce alebo pred organizáciou na účely získania neoprávnenej výhody podľa komentovaného ustanovenia možno spáchať len úmyselne. Správny orgán je teda povinný úmyselné zavinenie preukázať. Zavinenie páchatel'a sa musí vzťahovať nielen na

²¹³ Bližšie pozri Burda, E., Čentěš, J., Kolesár, J., Záhora, J. a kol. Trestný zákon. Osobitná časť. Praha : C. H. Beck, 2011, s. 777 a nasl.

²¹⁴ Z hľadiska chráneného druhového objektu ide o priestupok proti poriadku v správe. V Českej republike bol tento priestupok novelou zákona o priestupkoch (zákon České národní rady č. 200/1990 Sb., o přestupcích), konkrétne zákonom č. 67/1993 Sb., zaradený medzi priestupky proti poriadku v štátnej správe vyskytujúce sa na viacerých úsekoch štátnej správy.